

HATÁRTALANUL!

Szigetszentmiklósi József Attila Általános Iskola

HAT-KP-1-2023/1-000835

A „Határtalanul!” program iskolánkban a Bethlen Gábor Alapítvány Zrt. és Magyarország Kormányának támogatásával a „A só útja” címmel valósult meg.

2024. március 18-tól 22-ig felejthetetlen 5 napot töltöttünk el Erdélyben. A csoportunk 38 hetedik évfolyamos tanulóból és négy pedagógusból állt.

A program megvalósításához szükséges teljes összeget a megítélt támogatás fedezte, mely 4 862 472 Ft volt.

Látogatás a Magyarság Házában

A pályázatunkban vállaltuk, hogy a csoport diákjaival és kísérő pedagógusaival részt veszünk a Magyarság Háza által szervezett rendhagyó órák egyikén.

2023. november 15-én volt lehetőségünk felkeresni a Magyarság Házát, ahol Havay Viktória „A magyar népmesemondás hagyományai” ismertetett meg bennünket.

Előkészítő foglalkozás

Az előkészítő foglalkozást három részben tartottuk meg a gyerekeknek.

Először Tajti Mária kolléganőnk tartott az utazás helyszíneit, Erdélyhez kapcsolódó érdekességeket, Székelyföld hagyományait, értékeit bemutató előadást a gyerekeknek. Szó esett az erdélyi magyarság létszámáról, az úticélunk történelméről, jelen helyzetéről, az ottani települések etnikai összetételéről, dialektusairól, népviseletükről.

Ehhez kapcsolódott a következő rész, melyben a tanulók kis csoportokra osztva az előadás tartalmához kapcsolódó játékos feladatokat oldottak meg. A játékok összeállításánál az Okosdoboz „Határtalanul – Barangoló” feladataiból is használtunk fel.

<https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli>

Az utolsó részre az utazást megelőző pénteken került sor, melyben részletesen ismertettük az utazásunk célját, programtervét, megbeszéltük az elvárt viselkedési szabályokat.

Utazás Erdélybe

1. nap

2024.03.18., hétfő

Hajnali fél négykor gyülekezett a csoport az iskola előtt, és a gyors bepakolást követően négy órákor indult el a buszunk Erdélybe. A határt nyolc órákor léptük át Ártándnál.

Az első állomásunk, ahol Márton Alpár idegenvezetőnket felvettük, Nagyvárad volt. A buszról csodáltuk meg a város főbb nevezetességeit, melyekről nagyon sok érdekességet tudtunk meg.

A Király-hágónál álltunk meg utána, amit Erdély kapujaként is szoktak emlegetni.

Kolozsvár felé folytattuk tovább az utunkat, de egy sajnálatos közlekedési baleset okozta dugó miatt nagyon sok időt vesztettünk, ezért a Kolozsvárról való fontos tudnivalókat, nevezetességeket az idegenvezetőnk a buszon ismertette velünk, azért, hogy még időben Tordára érjünk.

A hosszú, buszon töltött idő után jólesett sétálni az egyedülálló harang alakú bányában a lenyűgöző só-csodák között, kipróbálni a visszhangot a „Visszhangok termében”,

gyönyörködni a sós vízű csónakázó tóban. A bánya kijáratához körülbelül 170 lépcsőt kellett felfelé megmászni. A fizikai megerőltetéstől a tüdőnk igazán sok gyógyhatású, sós levegőhöz jutott.

A buszra felszállva még egy hosszabb utazás várt ránk, míg elértünk Székelyszentlélekre a szálláshelyünkre. A Becsali panzió tulajdonosa és munkatársai csoportunkat a faragott székelykapuban kis süteménnyel, frissítőkkel várta már. Megható volt mindannyiunk számára ez a meleg fogadtatás.

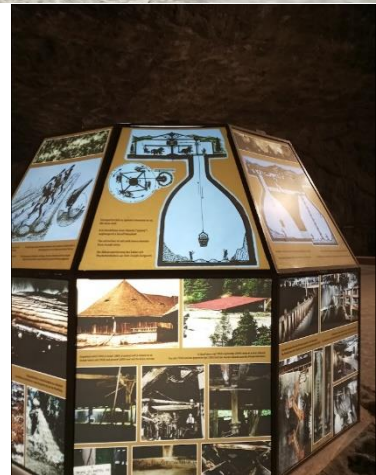
2. nap

2024.03.19., kedd

A kiadós, svédasztalos reggeli után útnak indultunk el a Sóvidékre, először is Szovátára, a Medve-tóhoz, a világ egyik legnagyobb heliotermikus tavához. Az idegenvezetőnk részletes ismertetője után körbesétáltuk a tavat, megnézve a természeti látnivalókat: a változatos növény- és állatvilágot, a sok helyen felbukkanó sókarmokat.

Majd folytattunk utunkat Parajdra. A sóbánya mélyébe busz vitte le a csoportunkat egy alagúton keresztül. Lent a bánya múltjáról és jelenéről mesélt az idegenvezetőnk, majd a gyerekek szabadidőt kaptak, hogy megcsodálják ezt a monumentális teret, megnézzék a bánya látnivalóit – a bányatörténeti kiállítást, a játszóteret, a kápolnát.

A bánya megtekintése után szeretnénk volna a parajdi sószoros tanösvényét bejárni, de utazásunk időpontjában a hely sajnos nem volt látogatható, ezért csak a buszból csodálhattuk meg. A következő megállóhelyünk a Korond közelében lévő sóvágóműhely volt, ahol nagyon sok érdekességet tudhattunk meg Tófalvi Csabától a só feldolgozásának menetéről és felhasználásának lehetőségéről.

Ezután a hideg idő ellenére nagy örömmel sétáltunk a híres korondi vásárban, ahol megnézhattuk a helyi népművészeti termékeket.

A keddi napunk utolsó állomása Farkaslaka volt, a leghíresebb székely író szülőfaluja. Tamási Áron síremlékénél az idegenvezetőnk segítségével megemlékeztünk az író életéről, munkásságáról. Végezetül azt is megtudhattuk, hogy hogyan késte le Tamási Áron a saját temetését.

Farkaslaka után a szállásunkra indultunk, ahol ismét nagyon finom vacsorával vártak. Igen jólesett a hideg, fárasztó nap után a meleg, ízletes csorbaleves.

3. nap

2024.03.20., szerda

A kiadós reggeli után mindenki felhúzta a túrabakancsát, mert tudtuk, hogy egy természeti csodákban bővelkedő, kirándulós nap elé nézünk.

Napunkat Zetelakán a víztározónál kezdtük. Ez a víztározó a Nagy-Küküllő egyetlen mesterséges tava, mely egyrészt védi a környező településeket az árvizektől, másrészt így szabályozható a Nagy-Küküllő vízhozama.

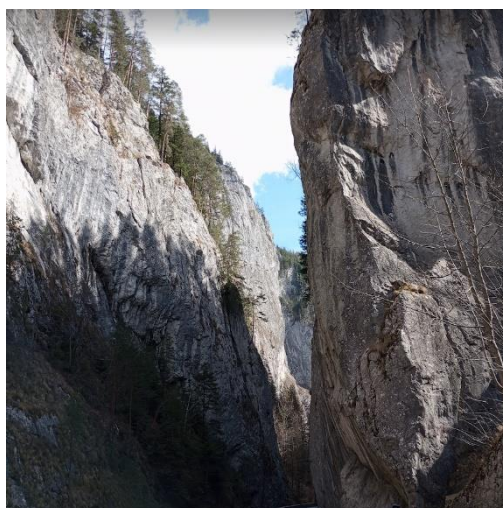

Ezután folytattuk utunkat a busszal, mígnem elértük a Pongrác-tetőt, ahonnan szemet gyönyörködtető látvány tárult elénk.

A következő úticélunk a Hagymás hegységben található Békás-szoros volt, amit a Pokol kapuján áthaladva tudunk megközelíteni. A Békás-patak és mellékfolyói vadregényes, mesés szurdokokat vájtak a mészkőbe. Sétálva igazán kitűnő alkalmunk volt megcsodálni a zúgó hegyi patakokat, a mészkőbe vájt barlangokat, a függőleges sziklaszirteket.

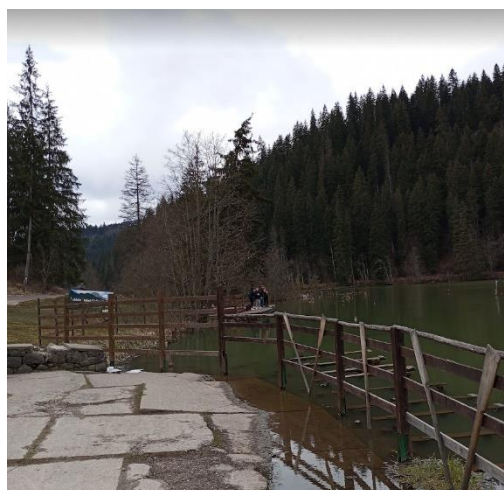
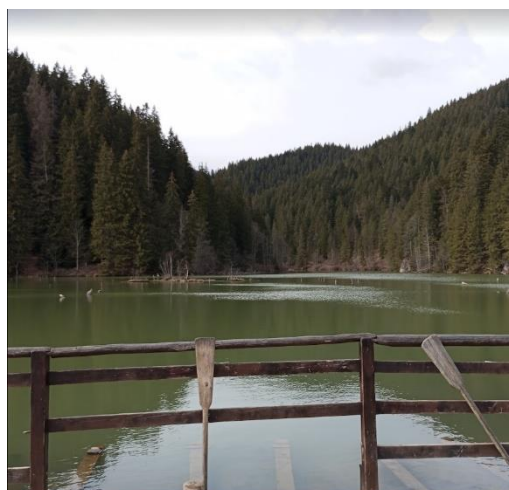

Ezután a Gyilkos-tóhoz mentünk, ahol az idegenvezetőnk részletesen ismertette velünk a tó elhelyezkedését, keletkezésének történetét és a tóhoz kapcsolódó legendát.

A helyi webkamerák segítségével „hazaintegettünk” az iskolánkban dolgozó kollégáknak is.

Hideg élelmünk elfogyasztása után folytattuk utunkat Madéfalván keresztül – ahol a „madéfalvi veszedelem” emlékműve található - Csíksomlyóra a kegytemplomhoz. A templom előtti kis téren mondott el sok-sok érdekességet a templom történetével, működésével, nevezetességeivel kapcsolatosan Márton Alpár azért, hogy bent már mindenki csak csendben szemlélődjön, és ne zavarjuk meg a mások imádságát, elmélkedését. Nagyon megérintett mindenkit lelkileg a templomban töltött idő.

Az időjárás szerencsére kegyes volt hozzánk, ezért elhatároztuk, hogy a Nyeregbe is felmegyünk, ahol a csíksomlyói búcsút, az összmagyarság legjelentősebb keresztény eseményét szokták tartani. Embert próbáló volt felkapaszkodni, de mindenképp megérte. A buszhoz visszavezető úton még egy gyógyforrás vizével is meg tudtuk tölteni kiürült palackjainkat.

Jóleső fáradtsággal szálltunk fel a buszra, mely aznap már csak Székelyszentlélekre szállított minket. Az út vége is nagyon érdekes volt, hiszen el kezdett esni a hó. Mesebelinek tűnt a hólepte, változatos táj.

4. nap

2024.03.21., csütörtök

A nap nagy részét Székelyszentléleken töltöttük. A reggeli programunk a hagyományos kovászos erdélyi pityókás kenyér elkészítésének megismerésével kezdődött. A gyerekek maguk is kipróbálhatták a kenyér dagasztását, megfoghatták a kenyérbénelkészítéshez szükséges régi eszközöket.

Ezután sétáltunk át a közeli Benedek Fidéi Általános Iskolába, ahol nagyon szívélyesen fogadtak.

Először körbevezettek minket az iskolaépületben, majd megnézhattuk a régi iskolaépületet is, utána bemehettünk egy osztályba. Közös énekeltek a székely himnuszt, majd az osztályt tanító pedagógus mesélt nekünk az ottani iskolarendszerről, a magyar nyelvű oktatás szépségéről és nehézségeiről is, a székelyszentléleki gyerekek mindennapjairól. Mi is röviden ismertettük iskolánkat. A gyerekek számára érdekes volt összehasonlítani a két iskola helyzetét. A nap további részében játékos vetélkedő keretében mérhették össze tudásukat a gyerekek. Az iskolában tett látogatásunkat egy Székelyszentlélek-Szigetszentmiklós barátságos focimeccsel zártuk.

Mivel hosszú időt töltöttünk az iskolában, így ennek a napnak a hátralevő részét Székelyszentlélek közelében töltöttük.

Orbán Balázs síremlékét kerestük fel Szejkefördőn, ahol a székelykapukról nagyon sok érdekességet tudhattunk meg.

Utána Székelyudvarhely központjában tekinthettük meg a látnivalókat, majd felkerestük Nyikómalomfalván a székelykapu-készítő mestert, Pap Jenőt, aki bemutatta nekünk a műhelyét, a benne levő szerszámokkal, eszközökkel. Megismertett bennünket a székelykapu készítés menetével, szépségeivel. Végezetül – ami igazán lebilincselte a gyerekeket – segíthettek egy valódi székelykapu összeállításában, és vésőt és kalapácsot ragadva a faragást is kipróbálhatták.

A nap végén egy meglepetés-programot is szerveztek számunkra: a szállásra visszatervé utánfutós terepjárók vártak minket, hogy felvigyenek a székelyszentléleki Jézus szíve

szoborhoz. A 22 méter magas szobor kilátóként is funkcionál. A legbátrabbaknak - akik megmászták a kilátó számos lépcsőjét -, páratlan látványban volt része.

Este a szálláson megnézhattuk a kenyérverést, és megkóstolhattuk a reggel általunk bedagasztott, a nap folyamán hagyományosan a kemencében megsütött kenyeret. Ilyen finom kenyeret azt gondolom, még egyikünk sem evett soha.

5. nap

2024.05.22., péntek

Az utolsó nap reggel valahogy kevésbé esett jól a reggeli, pedig házigazdáink nagyon kitétek magukért.

Az idő szűkössége miatt Fehéregyházára és Segesvárra nem látogattunk el. De hosszabb időt tölthettünk el így Marosvásárhelyen, ahol tüzetesebben megnézhattük a központban a város nevezetességeit: a Rózsák terén álló szecessziós épületeket, az ortodox templomot, a négybástyás várat és vártemplomot. Még családi találkozókra is volt lehetőség, hisz több diáknak élnek közeli rokonai a városban.

Marosvásárhelyen búcsúztunk el Márton Alpár idegenvezetőnkől is, utána furcsa csend telepedett ránk. Emésztettük azt a sok élményt, amiben részünk volt.

Az országhatárt átlépve rögtön arra gondoltunk, hogy már most hiányoznak a gyönyörű hegyek.

Értékelő óra

Az értékelő órát képfelismerő versennyel indítottuk, majd megnéztük az út során készült kis videókat is. A gyerekek lelkesen számoltak be a látottakról, az élményeiről azoknak az iskolatársaiknak, akik nem tudtak velünk jönni Székelyföldre. Utána a gyerekek az út során látott nevezetességekről kis szöveget írtak, melyekhez fotókat is nyomtattak ki. Ebből készítettük el az osztálytermeink dekorációját.

Mindenki hálás szívvel, örömmel idézte fel az Erdélyben töltött idő pillanatait. Felejthetetlen volt mindannyiuk számára.

Témanap

A Nemzeti összetartozás napja alkalmából témanapot szerveztünk június 4-én. Célunk a gyerekek tájékozottságának fejlesztése, ismereteik bővítése, a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítése volt.

A gyerekeknek előzetes feladatként plakátot vagy PPT-t kellett készíteniük Erdéllyel kapcsolatosan.

Június 4-én reggel meghallgattuk az iskolai rádiós műsort, utána egy kis játékos vetélkedőt szerveztünk a témához kapcsolatosan, majd a nap végén részt vett csoportunk a városi megemlékezésen, melyen két tanulónk énekelt, egyikük a zenekarban szerepelt is.

